

ETIČKI KODEKS GRAČANICAONLINE.INFO

Na osnovu Kodeksa novinara Srbije i Kodeksa novinara Kosova, važećih relevantnih zakona Srbije i Kosova, kao i međunarodnih primera dobre prakse, GračanicaOnline.info (u daljem tekstu Gračanica Onlajn) donosi Etički kodeks, kao smernicu profesionalnog postupanja novinarki i novinara, urednica i urednika, menadžmenta i ostalih zaposlenih osoba.

„Dužnost je novinara da slede profesionalne i etičke principe i da se suprotstave pritiscima da te principe prekrše“ – Kodeks novinara Srbije.

Obaveze Gračanice Online

1. Tačno i blagovremeno izveštavanje o događajima od interesa za javnost je glavna cilj GračaniceOnline, a s tim i obaveza svih zaposlenih u GračaniceOnline.
2. Gračanica Onlajn se obavezuje da će prenositi tačne informacije, proverene iz više izvora.
3. Gračanica Onlajn se obavezuje da će u izveštajima i vestima podjednako biti zaastupljeni svi društveni činoci, bez obzira da li su na vlasti ili opoziciji.
4. Gračanica Onlajn se obavezuje da neće koristiti govor mržnje, niti emitovati uvredljiv sadržaj prema bilo kojoj grupi ili pojedincu.
5. Gračanica Onlajn se obavezuje da će svim zaposlenima obezbediti adekvatne uslove za rad, kako tehničke, tako i radnu atmosferu bez bilo kakvog pritiska od strane urednica ili urednika.

Obaveze svih zaposlenih

1. Svi zaposleni se obavezuju na stvaranje radne atmosfere koja se zasniva na otvorenosti, solidarnosti i jednakosti.
2. Ovim etičkim kodeksom se preporučuje solidarnost sa kolegama i kolegicama kada su ugroženi.
3. Obaveza urednice ili urednika Gračanice Onlajn je da obezbedi slobodan rad svim zaposlenim novinarkama i novinarima, odnosno da reaguje na bilo kakav pritisak na slobodu informisanja i da zaštititi novinarke i novinare od bilo kakvog vida pritiska.
4. Zabranjeno je svim zaposlenim, na radnom mestu i/ili u medijskim sadržajima, korišćenje stereotipa, diskriminacije i korišćenje govora mržnje prema pojedincima/pojedinkama i/ili određenim grupama.
5. Prilikom fotografisanja žrtava nesreća ili zločina, zaposleni i zaposlene u Gračanici Onlajn su dužni da budu obzirni/e i saosećajni/e.
6. Svi urednici i urednice, kao i novinarke i novinari i ostali zaposleni i zaposlene, obavezni/e su da poštuju Kodeks rodne ravnopravnosti.

Obaveze urednice/urednika

1. Obavezuju se urednice i urednici Gračanice Onlajn da će štititi interes javnosti i objavljivati sve važne informacije.
2. Urednici i urednice su odgovorni/e prema čitaocima-čitateljicama/slušaoocima-slušateljicama i gledaocima-gledateljicama, kao i prema kolegicama i kolegama, a ne prema sopstvenim ili nečijim privatnim, ekonomskim ili političkim interesima.
3. Urednice i urednici Gračanice Onlajn su obavezni da prenose činjenice, a ne da se bave pretpostavkama i nagađanjima.
4. Svako preuzimanje informacija sa drugog medija mora da bude jasno naznačeno.
5. Ispod svake objavljene fotografije ili teksta, obavezan je potpis autora ili autorke.
6. Ukoliko izvor informacija ne želi da se otkrije njegov/njen identit, urednice i urednici su dužni/e da to poštuju, osim kada je u pitanju planiranje zločina, ubistvo ili teroristička aktivnost;
7. Zabranjeno je objavljivanje izmišljenih informacija ili poruka autora ili autorki čiji identitet ne može da se proveri, kao i bilo koje vrste neosnovanih optužbi, glasina i kleveta.
8. Urednici i urednice su u obavezi da zaštite novinare i novinarke od svakog vida pritiska.
9. Urednice i urednici ne smeju da menjaju kontekst i stavove novinara i novinarki u medijskim sadržajima.
10. Naslov teksta mora da bude u skladu sa sadržajem i ne sme da bude senzacionalistički.

11. Urednici i urednice Gračanice Onlajn ne smeju da objavljuju materijal pribavljen uz pomoć skrivenih kamera i prislušnih uređaja, osim kada se time štiti javni interes (npr. informacije o ugroženosti života i zdravlja stanovništva, korupciji, zloupotrebi položaja i sl.).
12. Urednici i urednice Gračanice Onlajn ne smeju da pominju etničku, versku ili rodnu pripadnost počinioca ili počiniteljke krivičnog dela, osim ako je to od ključne važnosti za prirodu samog krivičnog dela.

Obaveze novinara/novinarke

1. Obavezuju se novinarke i novinari Gračanice Onlajn da će štiti interes javnosti i objavljivati sve važne informacije.
2. Novinari i novinarke su odgovorni/e pred čitaocima-čitatejkama/slušao-cima-slušatelj-kama/gledaocima-gledatelj-kama, a ne sopstvenim ili nečijim privatnim, ekonomskim ili političkim interesima.
3. Novinarke i novinari Gračanice Onlajn su obavezni/e da prenose činjenice, a ne da se bave pretpostavkama i nagađanjima.
4. Novinarke i novinari u svojim izveštajima ne smeju promovisati sopstvene političke, verske ili nacionalne stavove.
5. Ukoliko izvor informacija ne želi da se otkrije njegov/njen identitet, novinarke i novinari su dužni/e da to poštuju, osim kada je u pitanju planiranje zločina, ubistvo ili teroristička aktivnost.
6. Novinarke i novinari su dužni da svaku informaciju provere iz više izvora.
7. Novinari i novinarke treba da se suprotstave svakom pritisku i svakom obliku cenzure.
8. Ukoliko postoje pritisci ili cenzura od urednica ili urednika, odnosno rukovodstva Gračanice Onlajn, od vlasti, interesnih grupa ili nekog drugog, novinarke i novinari su dužni/e da o tome obaveste javnost.
9. Novinarka ili novinar ne mogu da budu kažnjeni zbog odbijanja izveštavanja suprotno moralnim načelima.
10. Materijal koji novinarke ili novinari donesu sa terena je vlasništvo redakcije Gračanice Onlajn i ne može se davati drugim medijima bez dozvole pretpostavljenih.
11. Novinarke i novinari se moraju truditi da izbegnu bilo kakav vid sukoba interesa.
12. Novinari i novinarke ne smeju da traže ili prime bilo kakvu materijalnu nadokandu za objavljivanje ili neobjavljivanje određenih informacija.
13. Sa novinarskom profesijom nespojiv je rad u PR i marketinškim agencijama, agencijama za lobiranje, državnim organima i institucijama, kao i političkim partijama.
14. Novinarska profesija nespojiva je sa širenjem bilo koje vrste: polnih, rodnih, etničkih, rasnih, socijalnih ili verskih stereotipa. Predrasude koje novinari privatno imaju, ne smeju da budu emitovane/objavljene ni u kakvom kontekstu, ni otvoreno, ni prikriveno.
15. U izveštajima o krivičnim delima, nacionalna, rasna, verska, ideološka i politička pripadnost, kao i seksualno opredeljenje, socijalni i bračni status osumnjičenih lica ili žrtava, pominju se samo u slučaju kada su opredeljenja, pripadnost ili status u neposrednoj vezi s vrstom i prirodom počinjenog krivičnog dela.
16. Zabranjeno je korišćenje tuđih informacija, istraživanja i fotografija bez navođenja izvora.
17. Novinarke i novinari Gračanice Onlajn su dužni da poštuju pravo pretpostavke nevinosti i da štite privatnost i identitet osumnjičenog/e ili počinioca/ce, čak i u slučaju priznanja krivice, što podrazumeva zaštitu identiteta i nekorišćenje podataka koji mogu da upute na njegov identitet.
18. Novinarkama i novinarima Gračanice Onlajn je zabranjeno da koriste bilo koje sadržaje koji mogu da štetno utiču na decu.
19. Novinarke i novinari su obavezni da poštuju i štite prava i dostojanstvo dece, žrtava zločina i osoba iz marginalizovanih grupa.
20. Maloletnici i maloletnice se mogu intervjuisati jedino u prisustvu ili uz saglasnost roditelja odnosno staratelja.
21. Novinarke i novinari Gračanice Onlajn su obavezne da se predstave sagovornicama i sagovornicima i da navedu ime medija za koji rade.
22. Novinarke i novinari ne smeju da se sagovornicama ili sagovornicima predstavljaju lažno.

23. Novinari i novinarke Gračanice Onlajn ne smeju da zloupotrebe neznanje i nedovoljnu sposobnost rasuđivanja sagovornica i sagovornika.
24. Novinarke i novinari Gračanice Onlajn ne smeju da se bave privatnim životima osoba na javnim ili političkim funkcijama, osim ako to nije u interesu javnosti ili ako su informacije u suprotnosti sa funkcijom koju određena osoba vrši.
25. Novinarke i novinari ne smeju prilikom izveštavanja o nesrećama i krivičnim delima objavljivati imena žrtava i počinitelaca pre nego što to urade nadležni organi u zvaničnom dopisu ili saopštenju.
26. Novinari i novinarke Gračanice Onlajn ne smeju da objavljuju materijal pribavljen uz pomoć skrivenih kamera i prislušnih uređaja, osim kada se time štiti javni interes (npr. informacije o ugroženosti života i zdravlja stanovništva, korupciji, zloupotrebi položaja i sl.).
27. Novinari i novinarke Gračanice Onlajn ne smeju da pominju etničku, versku ili rodnu pripadnost počinioca ili počiniteljke krivičnog dela, osim ako je to od ključne važnosti za prirodu samog krivičnog dela;
28. Zabranjeno je isticanje seksualne opredeljenosti sagovornika i sagovornica, osim ako nije u vezi sa temom izveštavanja i kada to sagovornici ili sagovornice želi/e.
29. Nije dozvoljeno bilo kakvo povređivanje osećanja sagovornica i sagovornika senzacionalističkim izveštajima i podacima koji nisu neophodni za razumevanje suštine događaja.

Prava zaposlenih:

1. Sve novinarke i novinari se mogu obratiti urednici ili uredniku, kao i članicama i članovima Upravnog odbora, ukoliko smatraju da je ovaj Kodeks prekršen.
2. Urednice i urednici, članice i članovi Upravnog odbora, obavezni su da reaguju na žalbe novinarki ili novinara i preuzmu mere (isprave i demantuju objavljeni materijal).
3. Svako ko smatra da je novinarka ili novinar, urednica ili urednik Gračanice Onlajn povredio/la neku od odredbi ovog Kodeksa ili Zakona o informisanju Srbije ili Kosova, može se obratiti Sudu časti Udruženja novinara Kosova i Srbije, kao i Savetu za štampu Kosova i Srbije.

Ovaj Etički kodeks stupa na snagu danom usvajanju u Skupštini Gračanice Onlajn. Gračanica Onlajn se obavezuje da će zaposlene sa ovim Kodeksom upoznati putem elektronske pošte, objavljivanjem na zvaničnom sajtu i na oglasnoj tabli, kao i na zajedničkom redakcijskom sastanku.

U Gračanici
28. aprila 2021.

A. Čup

Anđelka Čup
Gl. i odgovorna urednica